

Etická komisia prokuratúry

XV/1 Spr 4/20/1000

Banská Bystrica, 7. júla 2020

STANOVISKO

Etická komisia prokuratúry na základe žiadosti 3. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k. 3 DK 1/2019-188 z 25. júna 2020 podľa § 217b ods.1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, prokurátora xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, ktorého sa mal dopustiť tak, že

- napriek tomu, že ako prokurátor je povinný podľa § 26 ods. 1 písm. b), d), m), a n) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov chrániť verejný záujem a slúžiť verejnému záujmu, odmietnuť akýkoľvek zásah, nátlak, vplyv alebo žiadosť, ktoré by mohli viesť k ohrozeniu jeho nestrannosti, zachovávať dôstojnosť pri výkone funkcie prokurátora, chrániť vážnosť vykonávanej funkcie a vystríhať sa všetkého, čo by mohlo spôsobiť ujmu na cti prokurátora alebo oslabiť dôveru v jeho nestrannosť a dodržiavať pri výkone svojej funkcie pravidlá prokurátorskej etiky

dňa 15. októbra 2019 poskytol v mieste svojho bydliska v xxxxxxxxxxxx rozhovor pre TV Markíza následne zverejnenom v takmer všetkých médiách v Slovenskej republike, v ktorom

1. reagoval na obsah zverejnenej zvukovej nahrávky rozhovoru medzi ním v postavení prokurátora xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx a podnikateľom M. K., v minulosti trestne stíhaným a v súčasnosti obžalovaným z prípravy dvojnásobnej vraždy a ďalších obzvlášť závažných majetkových trestných činov, ktorý sa mal týkať ním realizovaného vydierania iného podnikateľa a ovplyvňovania poslancov Národnej rady Slovenskej republiky pri voľbe generálneho prokurátora Slovenskej republiky v roku 2010, a to tak, že pripustil, že na nahrávke môžu byť aj také udalosti, ktoré môžu byť v reálnom čase stotožnené, čím priznal nielen telefonické ale aj osobné

kontakty s osobou M. K. a v kontexte na existujúce pochybnosti verejnosti v jeho dôveryhodnosť uzavrel, že v najbližších dňoch zväží dočasné prerušenie funkcie prokurátora,

2. nepravdivo uviedol, že v súvislosti s prepustením obvineného J. M. z väzby na slobodu mu ako xxxxxxxxxxxx prokurátorovi xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx v mesiaci august 2004 napísal xxxxxxxxxxxx, krajský prokurátor v Košiciach, že dôvody väzby u obvineného J. M. pominuli a navrhuje ju predĺžiť o ďalšie tri mesiace a že on mu telefonicky oznámil, že dôvody väzby pominuli, on ju nepredĺži a vrátil mu spis na ďalší zákonný postup, v dôsledku čoho po uplynutí lehoty väzby bol obvinený J. M. prepustený z väzby na slobodu. Toto tvrdenie xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx je klamstvo. Pravdou je to, že vyšetrovací spis nebol vôbec xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx predložený, ale on sám vydal dňa 3. augusta 2004 písomný pokyn sp. zn. Se-St' 866/04 na prepustenie obvineného J. M. z väzby na slobodu, ktorý podpísal a dňa 3. augusta 2004 bol o 14.23 hod. faxom doručený na Krajskú prokuratúru Košice, vyšetrovací spis sa v danom čase nachádzal na Okresnom súde Košice I, ktorý konal o sťažnosti obvineného J. M. proti uzneseniu prokurátora o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu,

pričom v dobe od 14. októbra 2019 do dňa podania návrhu na začatie disciplinárneho konania bol takmer vo všetkých internetových a printových médiách v Slovenskej republike zverejnený obsah jeho elektronicky zaznamenananej komunikácie s osobou M. K., ktorý ho v nej ako osobu prokurátora znevažoval vulgárnymi nadávkami a pripomínal mu jeho protiprávne konanie, v dôsledku čoho vznikli vážne pochybnosti o dôveryhodnosti a vážnosti prokuratúry nielen vo verejnosti ale aj medzi prokurátormi, na čo reagovala svojimi vyhláseniami z 15. októbra 2019 a 21. októbra 2019 Rada prokurátorov Slovenskej republiky a vyhláseniami zo 17. októbra 2019 a 24. októbra 2019 Etická komisia prokuratúry, ktoré sa zásadným spôsobom dištancovali od konania xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, vyjadrili znepokojenie nad možnou korupčnou a protiprávnou činnosťou, vážnym narušením dôvery verejnosti v právny štát, vážnym narušením dôvery v prokuratúru a prokurátorský stav a v tejto súvislosti ho vyzvali, aby do vyšetrenia vzniknutých podozrení požiadal o prerušenie výkonu funkcie prokurátora,

boli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v článkoch 4.1, 4.2, 5.5 a 5.7 Etického kódexu prokurátora, prijatého Radou prokurátorov SR dňa 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

O d ô v o d n e n i e

Etickej komisii prokuratúry (ďalej len etická komisia) bola dňa 2. júla 2020 doručená žiadosť 3. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k.

3DK1/2019-188 z 25. júna 2020 o vydanie stanoviska podľa § 217b ods. 1 zákona č.154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 154/2001 Z. z.), v súvislosti s disciplinárnym konaním proti xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, prokurátorovi xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, vedeným na základe návrhu námestníka generálneho prokurátora SR č. k. XISpr105/19/1000-1 z 30. októbra 2019 pre závažné disciplinárne previnenie podľa §188 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z., ktorého sa mal menovaný dopustiť tak, ako to vyplýva z výrokovej časti predmetného stanoviska.

Podľa názoru disciplinárnej komisie, konaním opísaným v skutkovej vete návrhu na začatie disciplinárneho konania, ktoré je navrhovateľom kvalifikované ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákon č.154/2001 Z. z., mohli byť porušené pravidlá prokurátorskej etiky, uvedené v článkoch 4.1, 4.2 a 4.6 Etického kódexu prokurátora (ďalej len etický kódex). Preto sa disciplinárna komisia obrátila na etickú komisiu so žiadosťou o vydanie stanoviska a k žiadosti pripojila návrh námestníka generálneho prokurátora SR č. k. XISpr105/19/1000-1 z 30. októbra 2019 na začatie predmetného disciplinárneho konania.

Na podklade uvedenej žiadosti etická komisia na zasadnutí dňa 7. júla 2020 túto prerokovala a hlasmi všetkých ôsmich prítomných členov prijala predmetné stanovisko, vychádzajúc pritom z nasledovných skutočností:

V zmysle § 217a zákona č. 154/2001 Z. z., pravidlá prokurátorskej etiky sú obsiahnuté v etickom kódexe prokurátora. Etický kódex prokurátora schvaľuje rada prokurátorov, etický kódex prokurátora sa zverejňuje na webovom sídle generálnej prokuratúry.

Podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z., ak sa navrhovateľ alebo disciplinárna komisia domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiadá o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry. Etická komisia vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa alebo disciplinárnej komisie.

V zmysle § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z., etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej podobe, každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

Etická komisia pri posudzovaní konania opísaného v žiadosti o zaujatie stanoviska nevychádzala len z článkov etického kódexu uvedených v predmetnej žiadosti, ale z kontextu celého etického kódexu a jeho komentára, ktorý je súčasťou etického kódexu.

Z Preambuly etického kódexu vyplýva, že hlavným účelom etického kódexu je upraviť základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehlbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav. Prokurátor vykonáva svoju funkciu spôsobom preukazujúcim najvyššiu formu nezávislosti, nestrannosti, profesionality, zodpovednosti, bezúhonnosti a dôveryhodnosti. Prokurátor si uvedomuje význam funkcie prokurátora

v spoločnosti a prispôsobuje svoje pracovné aj súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora.

Etický kódex v článku 4 upravuje princípy a pravidlá týkajúce sa dôveryhodnosti prokurátora. Podľa článku 4.1 prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry. V zmysle článku 4.2. prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

V článku 5 etického kódexu je upravená zdvorilosť a slušnosť prokurátora. Podľa článku 5.5 prokurátor má mať upravený svoj zovňajšok a na verejnosti musí vystupovať tak, aby dôstojne reprezentoval prokuratúru. V zmysle článku 5.7 prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

Etická komisia sa vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už zaoberala zásadami, na ktorých je založená dôveryhodnosť prokurátora. Zdôraznila pritom, že prokurátor reprezentuje seba ako prokurátora a úrad prokuratúry nielen pri výkone služobných povinností. Osobitne na verejnosti je prokurátor povinný vždy zvážiť dôsledky svojho konania alebo vyjadrovania na dôveryhodnosť a dôstojnosť svojej osoby ako prokurátora a prokuratúry ako celku. Prokurátor by sa mal zdržať aktivít, prezentácií alebo vyjadrení, ktoré sú spôsobilé negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho osoby, prokurátorského úradu, jeho profesie, či prokurátorského stavu.

Osobitne etická komisia zvýraznila, že prokurátor by mal vždy dôsledne a zodpovedne zvážiť verejné vystupovanie a komunikáciu s médiami tak, aby nimi neohrozil vážnosť a dôveryhodnosť prokuratúry, ako aj dôstojnosť funkcie prokurátora.

V danom prípade predmetom posudzovania etickej komisie bol rozhovor menovaného prokurátora, ktorý dňa 15. októbra 2019 poskytol televíznemu redaktorovi v mieste svojho bydliska, pričom tento nadväzoval na predtým zverejnenú zvukovú nahrávku rozhovoru s osobou M. K. Obidva rozhovory boli a doposiaľ sú elektronicky zverejnené. Na rozhovor z 15. októbra 2019 nadväzujú skutky, ktoré boli predložené etickej komisii na posúdenie.

Etická komisia hodnotila nielen uvedené skutky, ale aj obsah rozhovoru z 15. októbra 2019, ako aj spôsob a okolnosti za akých predmetný rozhovor vznikol.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, ako bývalý xxxxxxxxx prokurátor xx a v čase rozhovoru prokurátor xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, neformálne prijal televízny štáb v mieste svojho bydliska. Musel si byť pritom vedomý, že rozhovor poskytuje televíznemu redaktorovi, počas celého rozhovoru je snímaný televíznou kamerou a aj vzhľadom na závažnosť preberaných tém mohol opodstatnene predpokladať, že tento rozhovor bude zverejnený.

Podľa názoru etickej komisie, postavenie xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx za daných okolností si vyžadovalo vhodnejšie a formálnejšie prostredie a úpravu zovňajšku tak,

aby hoci aj v čase služobného voľna dôstojne reprezentoval prokuratúru, svoju profesiu a prokurátorský stav, aby prezentáciou svojej osoby neznížil dôveryhodnosť svoju a prokuratúry.

Je nepochybné, že xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, ako bývalý xxxxxxxxxx prokurátor xx, je verejne známou osobou. V očiach verejnosti je jeho osoba automaticky spájaná jednak s funkciou xxxxxxxxxxxxxx prokurátora xx, ako aj s funkciou prokurátora vo všeobecnosti a v neposlednom rade aj s prokuratúrou ako štátnym orgánom.

V tejto súvislosti etická komisia pripomína, že prokurátor nereprezentuje svoju osobu a prokuratúru len na pracovisku a počas služobných hodín, ale aj v bežnom živote. Postavenie prokurátora a prokuratúry v spoločnosti vyžaduje vyššiu mieru osobnej zodpovednosti a obozretnosti, najmä vo vzťahu k verejnosti. Z tohto dôvodu etická komisia konštatovala, že v danom prípade, pri oboch skutkoch, boli predovšetkým porušené ustanovenia etického kódexu v článku 5, upravujúcim zdvorilosť a slušnosť prokurátora, a to v článkoch 5.5 a 5.7.

Išlo jednoznačne o verejné vystúpenie prokurátora, ktoré bolo vopred dohodnuté. Vážnosti tohto verejného vystúpenia v celoštátnej televízii vôbec nezodpovedalo zvolené miesto, zovňajšok prokurátora, forma a okolností poskytnutého rozhovoru.

Podľa názoru etickej komisie však oveľa závažnejšou skutočnosťou bolo, že pri tomto rozhovore xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx verejne prezentoval nepravdivé tvrdenia týkajúce sa trestnej veci obžalovaného J. M., ktorá doposiaľ nie je právoplatne ukončená (skutok 2. žiadosti). Záver, že išlo o nepravdivé tvrdenia, vyplýva nielen zo samotného skutku a odôvodnenia návrhu na začatie disciplinárneho konania, ale je to zrejmé aj zo všeobecne známych skutočností ohľadom prepustenia vtedy obvineného J. M. z väzby na slobodu v roku 2004, nakoľko tieto boli viackrát zo strany kompetentných orgánov zverejnené. Ak sa za týchto okolností xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx pri predmetnom rozhovore snažil zavádzať verejnosť nepravdivými procesnými tvrdeniami, zľahčovať svoj podiel na prepustení obvineného J. M. z väzby na slobodu v roku 2004, resp. tento podiel priamo popierať, nesprával sa ako prokurátor etický.

Pri skutku v bode 2. žiadosti, okrem článkov 5.5 a 5.7, etická komisia konštatovala aj porušenie článkov 4.1 a 4.2 etického kódexu, ktoré sa týkajú dôveryhodnosti prokurátora, a to už z vyššie prezentovaných dôvodov, vyplývajúcich z doterajšej rozhodovacej činnosti etickej komisie. Vyjadrenia xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx v poskytnutom rozhovore dňa 15. októbra 2019 ohľadom prepustenia obvineného J. M. z väzby na slobodu neprispeli k dôveryhodnosti jeho osoby ako prokurátora, ani k dôveryhodnosti prokuratúry. Etická komisia dokonca považuje tieto jeho vyjadrenia za vážne porušenie zásad, na ktorých je postavená dôveryhodnosť prokurátora. Vedomé a verejné vyslovenie klamstva prokurátorom je neprípustným porušením prokurátorskej etiky.

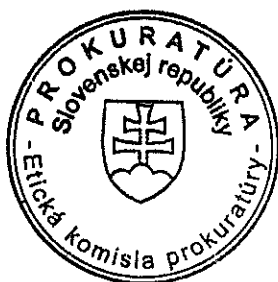
Z uvedených dôvodov etická komisia rozhodla o porušení pravidiel prokurátorskej etiky konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, obsiahnutým v žiadosti disciplinárnej komisie.

Disciplinárna komisia v predmetnej žiadosti vyslovila tiež názor, že konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx mohli byť porušené pravidlá prokurátorskej etiky aj v článku 4.6 etického kódexu.

Etická komisia po dôslednom zvážení zastáva názor, že nie je preukázané, aby konaním menovaného prokurátora bol porušený uvedený článok etického kódexu, podľa ktorého prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom, ktoré by mohli spochybňovať jeho nezáujatosť, nestrannosť a tak narušiť dôveryhodnosť jeho i prokuratúry.

Disciplinárna komisia podozrenie z porušenia predmetného článku etického kódexu zrejme vyvodzovala z prezentovaných osobných kontaktov xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx s osobou M. K., ktoré vyplynuli zo 14. októbra 2019 zverejnenej zvukovej nahrávky. Etická komisia však vychádzala z toho, že táto nahrávka je predmetom dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní a vyslovenie záverov o autentickeosti nahrávky a o stotožnení hlasov osôb, ktoré vystupujú na nahrávke, patrí do výlučnej kompetencie príslušných orgánov činných v trestnom konaní najmä, ak vyjadrenia xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx z 15. októbra 2019 ohľadom predmetnej nahrávky nie sú jednoznačné.

Z tohto dôvodu etická komisia článok 4.6 etického kódexu do výroku uvedeného stanoviska nezahrnula.

JUDr. Rastislav Remeta, PhD.
predseda Etickej komisie prokuratúry